

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอลให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอลให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๕ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท (CMU Smart)
๒. ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยูไวท์เพิล (CMU White Pearl)
๓. ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยูเอลลิแกร็นซ (CMU Elegance)
๔. ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยูดีไลท์ (CMU Delight)
๕. ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum* hybrid) พันธุ์ซีเอ็มยูคลาสสิค (CMU Classic)

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน ว่าการยื่นคำขอลให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันตีประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางสาววารกรณ์ พรหมพจน์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)

พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท (CMU Smart)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200

โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท เป็นลูกผสมว่านสีทศสีแดง ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทศ *Hippeastrum* 'Papilio' แม่พันธุ์ และว่านสีทศพันธุ์พื้นเมืองสีแดง พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นแม่พันธุ์ และต้นพ่อพันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทศใน ปี พ.ศ. 2554 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 55 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2555 จากนั้นจึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2557 ในปี พ.ศ. 2558 ปลูกขยายว่านสีทศ (ลูกผสม) ดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. โสระยา ร่วมรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะฯ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทศ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae

ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1 - 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบวง 25 - 30 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้นแท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขอบและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสมอาหาร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 8 - 10 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 50 - 60 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 55 - 60 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 45 - 50 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.8 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (floret) มีจำนวน 4 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 10 -12 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงและกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด (perianth tube) สั้น ๆ กลีบรวม (tepals) 6 กลีบ รูปโล่ หนา กลีบสีแดง (red group 46B) มีแถบสีเหลืองอมเขียวกลางกลีบ (yellow green group N145D) โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว (yellow green group N144C) ขอบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านชูอับเรณู (filament) สีขาว เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน อับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านยอดเกสรเพศเมีย (style) สีขาว
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 - 45 วัน
 2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 8 หน่อ/กอ
 3. ช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. ดอกมีขนาดใหญ่ กลีบดอกสีแดง มีแถบสีเหลืองอมเขียวกลางกลีบ โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว
 2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
 3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

ว่านสีทิว (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูสมาร์ท (CMU Smart)

ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)

พันธุ์ซีเอ็มยูไวท์เพิล (CMU White Pearl)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200
โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูไวท์เพิล เป็นลูกผสมว่านสีทศสีขาว ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทศ *Hippeastrum* 'Limona' แม่พันธุ์ และว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ดอกซ้อนสีขาว *H. hybrid* (AL5544) พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นพ่อพันธุ์ และต้นแม่พันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทศในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 65 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นจึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2559 ในปี พ.ศ. 2559 ปลูกขยายว่านสีทศ (ลูกผสม) ดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. โสระยา ร่มรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะฯ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทศ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1 – 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบวง 30 – 35 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้นแท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขื่อและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสมอาหาร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 8 – 10 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 55 - 56 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 65 - 70 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 45 - 50 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 2.2 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (flore) มีจำนวน 6 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 16 -17 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงและกลีบดอกเชื่อมกัน เป็นหลอด (perianth tube) สั้น ๆ กลีบรวม (tepals) 12 - 13 กลีบ กลีบดอกซ้อน หลายชั้น รูปโล่ หนา สีขาว (white group NN155D) โคนกลีบดอกสีเขียวอมเหลือง (green yellow group 1C) ขอบที่ปลายกลีบดอกเป็นคลื่นเล็กน้อย เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน (anther) สีเหลือง เชื่อมติดกับกลีบดอก เกสรเพศเมียสีขาว เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียเชื่อมติดกับกลีบดอกชั้นใน
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 - 45 วัน
 2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 8 หน่อ/กอ
 3. ช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. ดอกมีขนาดใหญ่มาก กลีบดอกซ้อน สีขาว โคนกลีบดอกสีเขียวอมเหลือง ปลายกลีบเป็นคลื่นเล็กน้อย เกสรเพศผู้เชื่อมกับกลีบดอก
 2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
 3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

ว่านสีทิต (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูไวท์เพิล (CMU White Pearl)

ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)

พันธุ์ซีเอ็มยูเอลลิแกร์นซ (CMU Elegance)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200
โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูเอลลิแกร์นซ เป็นลูกผสมว่านสีทศสีขาวขอบกลีบแดง ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทศ *Hippeastrum* 'Limona' แม่พันธุ์ และว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ดอกซ้อนสีขาว *H. hybrid* (AL5544) พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นพ่อพันธุ์ และต้นแม่พันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทศในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 65 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นจึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2559 ในปี พ.ศ. 2559 ปลูกขยายว่านสีทศ (ลูกผสม) ดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. โสระยา ร่วมรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะฯ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทศ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1 – 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบวง 30 – 35 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้นแท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขอบและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสมอาหาร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 10 – 12 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 50 - 60 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 50 - 55 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 30 - 35 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 2.8 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (flore) มีจำนวน 6 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 16 -17 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงและกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด (perianth tube) ลื่น ๆ กลีบรวม (tepals) 10 - 11 กลีบ รูปโล่ หนา กลีบดอกสีขาว (white group NN155B) โคนกลีบดอกสีเขียวอมเหลือง (green yellow group 1C) ขอบกลีบดอกสีส้มแดง (orange red group N34B) ขอบที่ปลายกลีบเป็นคลื่นเล็กน้อย เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน อับเรณู (anther) สีเหลือง เกสรเพศเมีย (pistil) สีขาว ยอดเกสรเพศเมีย (stigma) สีขาว เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียเชื่อมติดกับกลีบดอกชั้นใน
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 - 45 วัน
 2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 5 หน่อ/กอ
 3. ช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. ดอกมีขนาดใหญ่มาก กลีบดอกซ้อน สีขาว โคนกลีบดอกสีเขียวอมเหลือง ขอบกลีบดอกสีส้มแดง ขอบที่ปลายกลีบเป็นคลื่นเล็กน้อย
 2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
 3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

ว่านสีทิว (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูเอลลิแกร์นซ (CMU Elegance)

ว่านสีทศ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)

พันธุ์ซีเอ็มยูดีไลท์ (CMU Delight)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200

โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทศลูกผสม พันธุ์ซีเอ็มยูดีไลท์ เป็นลูกผสมของว่านสีทศสีแดง ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทศ *Hippeastrum* 'Limosa' แม่พันธุ์ และว่านสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ดอกซ้อนสีแดงขาว *H. hybrid* (A19677) พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นพ่อพันธุ์ และต้นแม่พันธุ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทศในปี พ.ศ. 2555 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 95 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นจึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2559 ในปี พ.ศ. 2559 ปลูกขยายว่านสีทศ (ลูกผสม) ดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. โสระยา ร่วมรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะฯ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทศ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae

ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root)

เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว

1 – 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบ

วง 30 – 35 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้น

แท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขอบและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมี

ลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสม

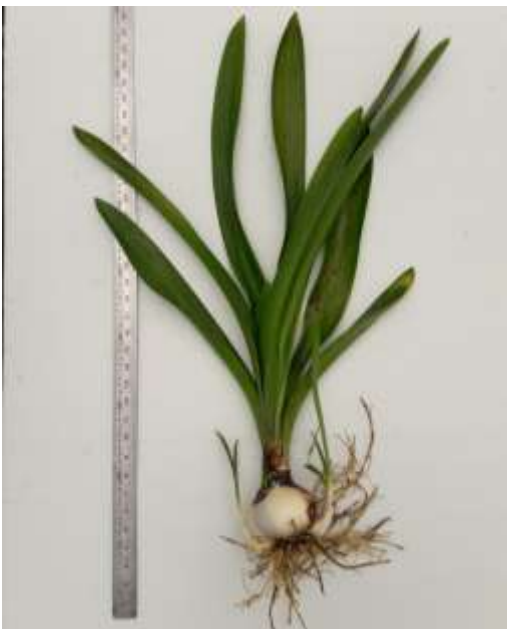
อาหาร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 7 – 10 ใบ กว้าง 3 - 4

เซนติเมตร ยาว 45 - 55 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่น

ใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 65 - 70 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 50 - 55 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 2.1 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (florete) มีจำนวน 4 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 13 -14 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงและกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด (perianth tube) ลื่น ๆ กลีบรวม (tepals) 6 กลีบ รูปโล่ หนา สีแดง (red group 43A) กลีบดอกส่วนกลางและแถบกลางกลีบสีขาว (Green white group 147D) โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว (Yellow green group N144D) เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน อับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านชูเกสรเพศผู้ (filament) และเกสรเพศเมีย (pistil) สีขาว
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 - 45 วัน
 2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 7 หน่อ/กอ
 3. ช่อดอกประมาณ 3 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. ดอกขนาดใหญ่สีแดง กลีบดอกส่วนกลางและแถบกลางกลีบสีขาว โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว
 2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
 3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

ว่านสีทิว (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูดีไลท์ (CMU Delight)

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) (*Hippeastrum hybrid*)

พันธุ์ซีเอ็มยูคลาสสิก (CMU Classic)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200
โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทึบลูกผสม พันธุ์ซีเอ็มยูวิกทอรี เป็นลูกผสมของว่านสีทึบสีแดง ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทึบ *Hippeastrum*. 'Papilio' แม่พันธุ์ และว่านสีทึบพันธุ์พื้นเมืองสีแดง พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และผสมพันธุ์ว่านสีทึบในปี พ.ศ. 2554 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 180 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2556 จากนั้น จึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 – 2558 ในปี พ.ศ. 2559 ปลูกขยายว่านสีทึบ (ลูกผสม) ดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. โสระยา ร่วมรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ สาขาวิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะฯ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ว่านสีทึบ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hippeastrum hybrid* วงศ์ Amaryllidaceae
ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก

ราก รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1 – 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง

ต้น ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบวง 30 – 35 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้นแท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขื่อและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสมอาหาร

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 8 – 12 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 60 - 70 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 50 - 55 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 40 - 50 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก 1.8 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (florete) มีจำนวน 4 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 9 -10 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยงและกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด (perianth tube) สั้น ๆ กลีบรวม (tepals) 6 กลีบ รูปโล่ หนา สีขาวอมเขียว (Green white group 157D) ลายสีแดง (Red purple group 59B) โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว (Yellow green group N144B) ขอบที่ปลายกลีบดอกเป็นคลื่นเล็กน้อย เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน อับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านชูเกสรเพศผู้ (filament) สีขาว เกสรเพศเมีย (pistil) สีขาว
- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 - 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 - 45 วัน
 2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 7 หน่อ/กอ
 3. ช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. กลีบดอกขนาดใหญ่ สีขาวอมเขียว ลายสีแดง โคนกลีบสีเหลืองอมเขียว ขอบที่ปลายกลีบเป็นคลื่นเล็กน้อย
 2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
 3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

ว่านสีทิว (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูคลาสสิก (CMU Classic)